

Advies

Aan: het college van
Burgemeester en wethouders van de gemeente Vught

Van: Adviesraad Sociaal Domein

CC:

Datum: 15 augustus 2022

Betreft: Gevraagd advies n.a.v verzoek advies uit te brengen bij het voornemen de WMO-verordening door de gemeenteraad vast te laten stellen in verband met voorgestane aanpassingen van deze verordening.

Inleiding/aanleiding

De gemeente Vught is verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Mensen die aangewezen zijn op ondersteuning vanuit de WMO moeten erop kunnen rekenen dat die van goede kwaliteit is. Dit betekent dat de ondersteuning aansluit bij hun behoeften en mogelijkheden en zij hierdoor een goede kwaliteit van leven ervaren. De WMO verplicht de gemeente lokaal kwaliteitsbeleid te ontwikkelen. De beleidsregels hiervoor worden vastgelegd in een verordening en de uitvoering daarvan wordt deels vastgelegd in Nadere Regels.

Het is het voornemen de genoemde verordening in september 2022 door de gemeenteraad opnieuw vast te laten stellen. Dit omdat de bestaande verordening dient te worden aangepast vanwege:

- toevoegingen van begrippen;
- aanpassingen en toevoegingen van producten;
- harmonisering criteria;
- onderscheid formele en informele zorg;
- aanpassing PGB systematiek.

Probleemstelling

In welke mate sluiten de voorgestane wijzigingen van de WMO-verordening kwalitatief aan bij de behoeften en mogelijkheden van de mensen die aangewezen zijn op de WMO ?

Onderzoeksmethode/ wijze van aanpak

Advies

De WMO-werkgroep van de Adviesraad Sociaal Domein heeft uitgebreid overleg gehad met de beleidsadviseur Meedoen van de gemeente Vught over de adviesvraag WMO-verordening op vrijdag 29 juli 2022.

De volgende informatie is geraadpleegd:

- mail gemeente Vught d.d. 15 juli 2022 met onderwerp Adviesvraag WMO-verordening;
- verordening maatschappelijke ondersteuning Vught 2020;
- concept Verordening maatschappelijke ondersteuning Vught 2022;
- concept "was-wordt lijst" Verordening maatschappelijke ondersteuning Vught 2022;
- memo tarieven PGB 2022.

Daarnaast is informatie ingewonnen bij personen die ervaring hebben dan wel bekend zijn met de WMO-materie.

Het concept WMO-verordening 2022 hebben wij gezien op die wijzigingen die ons inziens niet of onvoldoende kwalitatief voldoen aan de behoeften en mogelijkheden van de mensen die aangewezen zijn op de WMO. Tevens hebben wij gekeken naar mogelijke omissies in de concepttekst en geven wij daar waar mogelijk een aanbeveling.

Bevindingen

Allereerst valt het ons op dat het voorliggende concept WMO-verordening niet altijd leesbaar en logisch van opzet is. Dit is veelal te wijten aan (juridische) teksten die overgenomen zijn of op een bepaald moment aangevuld. Verschillende gemeenten in den lande hebben hierbij gekozen voor een omgekeerde verordening. Dit is een integrale verordening voor het hele sociale domein. Deze verordening kijkt naar het effect voor de burger, is in begrijpelijke taal geschreven en biedt gemeenten een goede basis voor integraal werken. Het gaat te ver om de opzet van deze verordening hier te behandelen (zie Stimulansz: Durft U het aan? Omgekeerde modelverordening Sociaal Domein 2.0). Het zou in het belang van de doelgroep zijn als de gemeente Vught overweegt te zijner tijd - uitwerking vraagt namelijk tijd - zo'n omgekeerde verordening vorm te geven.

Onder artikel 4.2 "Criteria voor maatwerkvoorziening" letter "g" wordt aangegeven wanneer er geen aanspraak op een maatwerkvoorziening bestaat. Wij zouden hierbij graag een uitzondering opgenomen zien en wel bij die situaties waarbij de gemaakte kosten urgent/dringend waren en dus niet vermijdbaar.

Advies

De concept WMO-verordening 2022 biedt mogelijkheden voor huishoudelijke hulp. Deze voorziening komt onder druk te staan vanwege personeelstekorten. Dit wordt veroorzaakt door de toenemende vraag naar deze voorziening sinds de invoering van het abonnementstarief, de vergrijzing en door de invloed van de pandemie. Een onderzoek in het sociale netwerk van diegenen die huishoudelijk hulp hebben, kan mogelijk soelaas bieden om het personeelstekort te beperken.

Om de ondersteuning vanuit de WMO betaalbaar te houden vraagt de gemeente een eigen bijdrage aan de doelgroep die gebruik maakt van de WMO. Doormiddel van prijsstijgingen is een flinke inflatie ontstaan. Deze kostenstijgingen van het levensonderhoud raken de minima hard. De "Nadere Regels WMO" geeft aan dat cliënten met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum wel fictief een eigen bijdrage opgelegd krijgen, maar deze wordt niet daadwerkelijk geïnd. Vanwege de kostenstijgingen adviseren wij het genoemde percentage te verhogen naar 125% van het sociaal minimum.

In hoofdstuk 8 (art. 8.2) van de verordening wordt melding gemaakt van een toezichthouder met bevoegdheden die door het college is aangesteld. Daar deze moet toezien op de rechtmatigheid van de maatwerkvoorziening, is deze functionaris werkzaam in het correct toepassen van de verordening en dus ook in het belang van de doelgroep. Naar verluid is deze toezichthouder nog steeds niet aangesteld. Daarom vragen wij hierbij deze functionaris alsnog zo snel mogelijk aan te stellen.

In artikel 10.1 "Mantelzorgwaardering" wordt aangegeven dat het college zorgt voor diverse vormen van ondersteuning aan en waardering van mantelzorgers. Dit waarderen wij als ASD zeer en graag worden wij op de hoogte gehouden welke vormen van ondersteuning en waardering het college daarvoor inzet.

Artikel 11.3 wordt aangegeven dat het gevoerde beleid eenmaal per 4 jaar wordt geëvalueerd. Als adviesraad worden wij graag in deze evaluatie en de resultaten daarvan meegenomen.

Conclusies en aanbevelingen

- Overweeg op termijn de WMO-verordening op te nemen in een omgekeerde verordening sociaal domein.
- Bij artikel 4.2 "Criteria voor maatwerkvoorziening" letter "g" een uitzondering opnemen voor die situaties waarbij de gemaakte kosten urgent/dringend waren en dus niet vermijdbaar.

Advies

- Een onderzoek te doen in het sociale netwerk van diegenen die huishoudelijk hulp hebben of daarin capaciteit aanwezig is om het personeelsaanbod bij huishoudelijk hulp te verruimen.
- Het percentage tot welke de minima geen eigen bijdrage behoeven te betalen verhogen naar 125% van het sociaal minimum.
- De vacature toezichthouder genoemd in artikel 8.2 "Onderzoek rechtmatigheid" zo snel mogelijk in te vullen.
- Met betrekking tot de mantelzorgwaardering worden wij graag op de hoogte gehouden over de diverse vormen van ondersteuning en waardering die het college hiervoor inzet.
- Ten behoeve van de evaluatie WMO-verordening overleg inplannen met de ASD over de resultaten van deze evaluatie.

Uw reactie op dit advies stellen wij zeer op prijs.

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Vught,

Naam

René van Vugt

voorzitter ASD Vught